

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un gir mărunt odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Revărsările de ape

au făcut mari pustiiri și pagube în toate părțile.

In Ardeal mai mult a suferit Țara Olului. Marele prăpăd din Bucovina.
In Polonia revărsările se aseamănă cu celea dela Missisipi.

Sfârșitul lunii August și-a făcut de cap în acest an. El a venit cu ploi și cu ruperi de nori, cum de multă vreme nu s'au pomenit atât de multe deodată și atât de cu primejdii. Din toate părțile vin vești foarte triste, cari arată pustiiri cauzate de puvoaie. Mai cumplite au fost însă pustiirile

în părțile Făgărașului,

unde comunele au suferit pagube de milioane. Satele Mândra, Șinca veche, Șinca nouă, Vad, Comăna și Tudorița au fost cu totul cuprinse de ape. Podul de beton (ciment) dela Șercaia a fost măturat de puvoi și linia de tren dintre Brașov și Făgăraș întreruptă.

O mulțime de vite cornute, cai și sute de oi au fost înecate. O fată de 15 ani care umbla să adune nește vite, a fost luată de valuri și înecată și ea.

Apele au cuprins și o parte a orașului Făgăraș, pătrunzând în pivniți și în case. Locuitorii au fugit îngroziți, scăpând la locuri mai ridicate.

Cumplete revărsări de ape au fost și

în Maramurăș.

Ruperile de nori au umflat toate pârâiele și râurile, dar mai cu seamă Tisa. Valurile spumoase au măturat grajduri, șuri, cotețe, cu dobitoace cu tot, ba și case și școli. Doi plutăși din Lunca, frați buni, prinși de puvoaie pe Tisa, s'au prăpădit cu plută cu tot. Au mai pierit și alți oameni. Iar numărul vitelor înecate nici nu se poate socoti.

Peste graniță, la Ceho-Slovaci, apele au făcut aceleași pustiiri. In deosebi au fost mari pagube în plute, pe cari apele le-au rupt cu sutele, dela locurile unde erau legate și le-au resfîrat prin văi și prin sate. Pagubele se urcă la 20 milioane lei, numai în plute.

Marele prăpăd din Polonia.

In Galiția veche, care acuma ține de Polonia, apele revărsându-se, au cuprins toate întinderile până sub Carpați. In

jurul orașului Stanislau 200 de comune sunt cuprinse de apă. Pe la Liwow alte 132 de sate sunt noroite, precum și orașele Przemysł, Borislav, Sanok și altele.

La Przemysł apele au înecat și căsărmile militare, cari sunt ridicate la înălțimi. Tot acolo au fost cuprinse de puvoaie și hangarele cu mașini de sburat. Singur în districtul (județul) Kossov s'au numărat până acum peste 100 de morți. Ministrul poloni au ținut sfat și au trimis ajutoare spre ținuturile înecate. În celea dintâi zile ale revărsărilor, ajutoarele n'au putut însă ajunge la năpăstuiți, căci drumurile de fier încă au fost înecate.

Telegramele din străinătate spun că numărul oamenilor înecați este foarte mare.

Revărsările din Bucovina.

— Sate întregi pustiite. — S'au prăbușit dealuri și munți. — Zeci de oameni înecați. —

Furia apelor a fost mai cumplită însă în Bucovina decât ori unde în țara noastră. Nici cei mai bătrâni oameni nu-și amintesc să se mai fi întâmplat așa prăpăduri, ca acum.

Groznice au fost mai cu seamă revărsările Ceremușului, a Putnei și Bistriței. In cursul acestor văi sate întregi au fost cutropite de ape și zeci de oameni înecați.

Intre Brodina și Fălcău (județul Rădăuți) s'au prăbușit dealuri și munți, cari au acoperit drumul de fier.

La Vijnîța apele revărsate au avut înălțimea de 4 metri, cari au pustiit mai cu seamă ferestrele de pe Valea Ceremușului, cauzând pagube neînchipuite.

In comuna Revna puvoaiele au înecat deodată patru oameni. Pe apele cari coboară dela munți s'au văzut mai multe trupuri de oameni înecați, între cari și o femeie.

In comuna Carlibaba 26 de oameni s'au ascuns de puvoaie într'o peșteră, care, fiind și ea cuprinsă de ape, s'a surpat, omorând pe 24, dintre cari 6 erau tata, mama și patru copii ai lor.

Pagubele pricinuite de revărsări în

Bucovina întrec orice închipuire. Ruperi de nori și ape mari au fost și în Moldova de sus. Tot atât de dureroase vești vin și de prin Săcuime, unde au fost mari pagube mai ales în Treiscaune.

— Prefecții județelor năpăstuite au cerut ajutoare grabnice dela București, mai cu seamă bani, spre a se putea cumpăra hrană și haine pe seama celor rămași pe drumuri.

Potopul din Basarabia.

Ruperile de nori și revărsările de ape n'au încetat încă, ci din Galiția și Bucovina s'au întins spre Basarabia. Pe la sfârșitul săptămânii trecute o groznică furtună s'a abătut asupra județelor Soroca și Hotin, unde prăpădul este mai cumplit chiar și decât în Bucovina.

Revărsările Nistrului au cuprins mai multe comune, dintre cari mai grozav a suferit comuna Moldova. Asupra acestei comune apele au venit noaptea și locuitorii au fost surprinși în somn.

Puvoaiele au măturat și biserica satului și case nenumărate, înecând 50 de oameni.

In comuna Gura-Putila soldații trimiși în ajutorul satelor au pescuit din valurile unui râu 40 de femei și copii înecați. Pe valea Ceremușului, la Iablonoța, puvoaiele au măturat pichetul grănicerilor, înecând pe soldați.

Adunarea națională dela Alba Iulia

In luna Octombrie Partidul național-tărănesc va ținea o mare adunare în orașul Alba Iulia. In această adunare se va ridica protest în contra celor ce le scrie lordul Rothermere prin gazetele lui englezești, că adică Românii din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș nici nu vreau să audă de o stricare a păcii dela Trianon și vor lupta până la cea din urmă picătură de sânge, ca să nu se mai întoarcă vremile lui Tisza și Apponyi, când gemeam în robia unguerească. Lordul Rothermere să-și vadă de anglișii lui și să nu se amestece unde nu-i fierbe oala, că altfel n'are să fie pace în Europa. Ardealul n'are să mai ajungă niciodată în ghiarale hrăparețe ale lui Apponyi!

Apostolul Duminicii.

Duminica după Înălțarea sf. Cruci și a XXI. după Rusalii (18 Septembrie 1927). — Galateni 2, 16-20. —

Fraților, știind că nu se îndreptează omul prin faptele legii, ci numai prin credința lui Isus Hristos: și noi am crezut în Isus Hristos, ca să ne îndreptăm din credința lui Hristos, și nu din faptele legii, căci nu se va îndrepta din faptele legii tot trupul.

Faptele legii sunt rânduelile prescrise prin legea lui Moisi. Omul nu-și poate mântui sufletul prin aceea că împlinește toate rânduelile prescrise prin legea lui Moisi, ci prin credința în Isus Hristos. Sf. Pavel a fost și el mai înainte Evreu, dar ajungând să înțeleagă acest adevăr, a crezut în Hristos Isus și astfel are nădejdea sigură că se va mântui. Tot trupul, înseamnă tot omul.

Iară dacă căutând să ne îndreptăm întru Hristos, ne aflăm și înșine păcătoși: au doară Hristos este sluga păcatului? Nici de cum!

Iată cum tâlmăcește sf. Ioan Gurădeaur acest stih al sf. Pavel: »Noi jidovi fiind am înțeles înșine că numai prin credința în Hristos ne putem mântui, și de aceea părăsind Legea (Veche) am cercat să ne îndreptăm — din credința întru Hristos. Iară dacă noi părăsind Legea și cercând pe calea aceasta dreptatea (după

zisa celorce vreau să-i taie împrejur și pe creștinii făcuți din păgâni) ne-am făcut și aflat și noi înșine păcătoși asemenea păgânilor, atunci caută să ajungem la concluzia (ne bună) că Hristos pentru care pornind pe calea aceasta am părăsit Legea, este slugă al păcatului (nostru). Așaceva este cu neputință.

Căci dacă cele ce am stricat, acelea iarăși le sidesc, călcător de poruncă pe mine mă fac.

Celece am stricat este legea lui Moisi. Înțelesul acestui stih este: Făcându-mă creștin, am părăsit legea lui Moisi și, pe cât mi-a fost cu putință, am chiar stricat-o, prin predicarea mea. Dacă acuma aș veni și ași spune că noi suntem datori să ne supunem legii lui Moisi, m'ași face pe mine călcător de poruncă, fiindcă am lucrat până acuma împotriva ei.

Cu Hristos împreună m'am răstignit; iară de viez, de acum nu mai viez eu, ci viază întru mine Hristos. Iară de viez acum în trup, prin credința Fiului lui Dumnezeu viez, carele m'a iubit și s'a dat pe sine pentru mine.

Saul cel vechiu, prigonitorul de pe vremuri al lui Isus, carele era supus Legii Vechi și slujia păcatului, botezându-se, s'a răstignit împreună cu Hristos, ca astfel să strice trupul păcatului. Astfel din Saul s'a făcut Paul, din omul cel vechiu și păcătos s'a făcut omul cel nou, care acuma viază. Iară de viez, de acum nu mai viez eu, omul cel vechiu, ci viază întru mine Hristos.

Ceice se îngroapă împreună cu Hristos prin botez, aceia și înviază împreună cu el spre viață nouă. Dar nu înviază mai mult omul cel vechiu, carele era supus Legii, ci omul cel nou, al cărui izvor de viață este însuși Hristos. Iar eu acuma nu mai trăiesc ca mai înainte, cu toatăcă am acelaș trup omenesc pe care l-am avut și mai înainte, ci viază întru mine Hristos, adevărat trăiesc prin credința Fiului lui Dumnezeu.

Din sf. Apostol de astăzi vedem marea dragoste a lui sf. Pavel către Isus. Așa de mult l-a iubit încât s'a contopit oarecum cu Isus, așa că cu tot dreptul a putut zice: »De acum nu mai viez eu, ci viază întru mine Hristos«. Dar dragostea aceasta mare față de Isus n'a avut-o numai sf. Pavel ci și alți sfinți. Astfel cetim că fiind judecat la moarte pe lemnul crucii sf. apostol Andrei a zis: »O, cruce bună și mult dorită foarte iubită, pe care am căutat-o într'una și care mi-ai fost pregătită! Cu drag viu către tine, iar tu primește-mă bucuros pe mine, pe învățacelul aceluia, care pe tine și-a sfârșit viața, ca prin tine să mă primească la sine acela, care prin tine m'a răscumpărat«. Dupăce astfel a salutat crucea, s'a desbrăcat de hainele sale și le-a predat călăilor. Aceștia apoi l-au ridicat pe cruce și i-au întins mâinile și picioarele. Două zile a stat apoi răstignit și în vremea aceea n'a încetat a învăța poporul. Dupăce l-a rugat apoi pe Dumnezeu să nu lase să-l ia de pe cruce, l-a cuprins o lumină cerească și apoi risipindu-se lumina și-a dat sufletul.

Sf. Petru, judecat de către împăratul Nero la moarte, n'a lăsat să-l răstignească cu capul ci cu picioarele în sus. Tot pe cruce a murit și sf. apostol Filip, dar pe el l-au mai bătut și cu pietri. Sf. apostol Vartolomeiu întâiu a fost bătut cu biciuri, apoi a fost răstignit, și încă trăind i-au tras pielea, și apoi i-au tăiat capul. Răstignit a murit și Papa Sixtus la Roma. Dar numărul martirilor este nesfârșit, zeci și sute de mii de inși și-au vărsat sângele pentru Hristos și din dragostea față de Hristos.

Cât de depărte suntem noi de această dragoste! Cât de păgânește trăim noi față de creștinii cei dintâi! Cât de puțin suntem în stare să jertim pentru Hristos.

Când ne vom da odată seamă de aceasta? Când vom începe o viață nouă și rodnică, un început de viață întru Hristos?

IULIU MAIOR.

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Ruga clăcașilor.

La Tine rugători venim,
Noi cari scurmăm pământul,
Pe vremi cu ploi și cu senin,
Trudiți de muncă, îți cerșim:
Să ne ascuți cuvântul!

Tu Doamne știi, că după noi
Trăește o lume n'treagă
Și ne luptăm când e război,
Prin fum, prin sânge, prin puvoi
Ne ținem țara dragă!

Stăpâne! Nu poftim averi
Ci iată ce ni-e dorul:
Credință dă-ne, și puteri,
Ca să muncim și azi ca ieri
In liniște, ogorul!

Părinte bun! O, dă-ne dar
Noroc la ploi și soare
Belșug de roade la hotar,
Ș'atunci uităm orice amar,
Nimic nu ne mai doare!

Atâta-i doar ce-ți cerem noi
Ne-ascultă ruga sfântă,
Și grija altora nevoi
Mai mult nu ne frământă!

Iuliu Domșa.

Istoria sau legenda Sfintei Cruci.

Se zice că pe când era strămoșul nostru Adam aproape de sfârșitul vieții s'a îmbolcăvit foarte rău și văzând copiii și nepoții pe care îi va fi avut, că nu e bine cu el, a zis unul dintre ei:

— »Să mergem careva la poarta raiului, la acei serafimi cari păzesc acolo și să-i rugăm să ne dea vre-un leac pentru însănătoșirea părintelui nostru«.

Mergând unul dintre ei și spunând cele întâmplare cu tatăl lor Adam, unul dintre serafimi s'a dus în grădina raiului unde au fost așezați mai întâi strămoșii noștri și a adus învălitate într-o frunză de smochin trei feluri de sămânțe de arbori: de pedru, de cedru și chiparoș și i-a zis:

— »Du-te și dă tatălui vostru să le mănânce și se va face sănătos«.

Dar până ca el să ajungă acasă cu leacurile, tatăl lor a fost murit și nu i-a mai trebuit nici un leac.

După ce l-au înmormântat, unul dintre fii luând sămânța adusă din raiu, a îngropat-o la capătul mortului. Acel loc unde s'a pus sămânța a fost chiar locul unde a fost răstignit Domnul nostru Isus Hristos, căci se știe că pe Golgota a fost patria celor dintâi oameni, zidiți de Dumnezeu.

Cu timpul din acelea trei sămânțe cari au fost îngropate la capul lui Adam, a răsărit o mlădiță plăpândă, care cu timpul s'a făcut un arbore înalt și alb ca lumina, de o frumuseță rară. Acel arbore avea două ramuri, una la stânga și alta la dreapta, în formă de cruce.

Din acel arbore după mai mult timp, din sămânța și rădăcinile lui au crescut mai mulți arbori de acel fel, formând o adevărată pădure.

Dar după mai multă vreme sosind timpul împărăției prea înțeleptului Solomon, fiul lui David, prorocul și cântătorul de psalmi, și având el răvnă către casa Domnului, a plănuit să facă o biserică ca nici una alta ca ea, pentru mărirea lui Dumnezeu. Și a trimis mai mulți măeștri în acea pădure de cedri, ca să aleagă lemne trebuitoare pentru lucru.

Tăind ei mai multe lemne, în mijlocul pădurii au dat de un lemn înalt și foarte frumos și vrând să-l taie, mare le-a fost mirarea când au văzut că toate securile se îndoiu și nici o așchie nu sărea din el. A venit chiar și împăratul ca să vadă acea minunăție.

Ducându-se împăratul acasă, noaptea a visat că acel arbore nu-l vor putea tăia, numai smulge din rădăcină. Numai decât a spus cele visate măeștrilor iar aceia ducându-se cu foarte mare ușurință au putut smulge lemnul și s'au mirat când printre rădăcini au văzut oase de mort, pe cari le-au adunat și le-au băgat în adâncitura făcută prin scoaterea lemnului. Acelea era oase din capul lui Adam, iar

Cum stă Lumea și Țara?

Boala copiilor se lățește.

Cumplita boală, numită *paralizia infantilă*, despre ivirea căreia am scris în numărul trecut al gazetei noastre, se lățește într'una. La București în fiecare zi se numără tot alte și alte îmbolnăviri. Ea a pătruns și în Ardeal, mai întâi la Cluj, la Brașov, apoi la Arad și în timpul din urmă chiar și în județul Târnava-mică, într'o comună din apropiere de Dicio-Sânmărtin.

Până Marți în 6 August, când scriem noi aceste șire, boala copiilor s'a constatat în județele Arad, Argeș, Muscel, Vlașca, Dâmbovița, Buzău, Fălciu, Bacău, Suceava și Covurlui. Ea este în creștere și doctorii spun că doar' spre Octombrie va izbucni cu cea mai mare furie.

Tare trebuie să ne îngrijim deci copiii în aceste zile de mare primejdie pentru ei. În deosebi să-i păzim de gunoarie, de necurăție și de adunări (prin sate horele, jocurile și șezătorile cu cumetre pe la porți) unde copii pot prinde boala mai ușor. Să le grijim gurițele și nările, că cică boala pe acolo intră.

Visuri ungurești.

Ungurii vreau să strice pacea dela Trianon. — Ei s'au lingărit pe lângă Englezii, să le țină parte. — Groful Apponyi în fruntea stricărilor de pace. — Gazetarii americani la Budapesta.

Dela război încoace ungurii nu mai au pace, nici hodină. Nu le intră de loc la cap, că au pierdut atâtea ținuturi din vechea lor Ungarie și se vaietă într'una, ca niște orbeți, că ce mare nedreptate li-s'a făcut lor, când li-s'a luat Ardealul și munții slovăcești, precum și „Bacica” sârbească. Fără acestea ținuturi ei să prăpădesc și mor, se înădușesc și creapă!

Cum să mai trăiască ei fără slugi și fără pințeni la călcăie?

Vre-o câțiva ani de zile ungurii au dus-o astfel numai în tânguiri și blesteme, cari însă nici nu înduioșau, nici nu speriau pe nimenea. Dela o vreme s'au apucat de altceva:

Au trimis într'una soli prin țările celea mari din Apus, mai cu deosebire în Anglia și America, lingărindu-se pe lângă puternicii de acolo și împunându-le capul cu tot felul de minciuni, că ce mare păcat s'a făcut la Trianon când cu pacea, care a împărțit Ungaria între Români, Sârbi și Cehi! Acestia nu sunt popoare ca lumea — cântau solii ungurești —, ci nește lăpădături, cari sugrumă și batjocoresc vișa cea vestită a lui Arpad. Și nu se cade să țină Românii, Cehii și Sârbii atâtea milioane de unguri în asuprire prin Ardeal, Bacica și Slovacia. Să se scoată deci de prin lăzi contractele de pace, mai cu seamă calea dela Trianon, și să se strice, întregind Ungaria la vechile ei hotare, până la muchile Carpaților și la Sava.

Cum or fi dres-o și ce-or mai fi zis solii ungurești prin celea orașe din Apus, ce nu, nu se știe. Destul că și-au găsit de curând mare sprijocină în

Sfătosul Lord Rothermere

care s'a dat pe față de partea ungurilor și a ridicat cuvânt într'o mare gazetă engleză pentru stricarea contractelor dela Trianon și reintregirea Ungariei. Glasul lui Rothermere n'a prea aflat răsunet în țările apusene, dar ungurii și-au ieșit din piele de bucurie și l-au ridicat în slavă cu laudele lor pe „marele apărător al dreptății”. — Cu sutele și cu miile mergeau spre Londra scrisorile de mulțumită ale ungurilor lui Horthy. Și deatunci, cam de pe la începutul verii, tare li-s'a suit la cap ungurilor ferbințala stricărilor contractelor dela Trianon. Nu visează altceva decât reînvierea Ungariei de demult.

În cel dintâi cuvânt al său, lordul Rothermere ne înțepa mai cu seamă pe noi, pe Români, și ochia spre Ardealul nostru, vrând să-l

facă iarăși cinste ungurilor. Pe la sfârșitul lunii lui August, încurajat bagseamă de laudele ungurești, năbădăiosul lord s'a acățat și de Cehoslovaci, chitind să le ciordească și lor din țară o parte bună, pe seama ungurilor.

Această nouă încurajare

i-a amețit și mai rău pe Unguri

Încât acuma nici nu se mai sfiesc de loc, ci strigă în toată lumea că lor le trebuie un nou contract de pace în locul celui dela Trianon, prin care să li-se reintregească Ungaria în vechile ei granițe!

Cel mai aprig uriaș în această privință este, firește, vestitul grof Apponyi Albert, asupritorul Românilor de dinainte de război.

Groful Apponyi

face pe craiul nădejilor ungurești și ține într'una cuvântări, în cari arată „nedreptatea” dela Trianon și dorul ungurilor de-a încăleca iarăși pe paripul răposat la 1918.

De curând ungurii au chemat la Budapesta o grămadă de gazetari americani, pe cari i-au scădat în unt și în lapte cum se zice, i-au hrănit și i-au infundat cu toate bunătațile, numai să-i poată prosti de cap, ca să cânte și ei în gazetele lor aghioase stricării contractelor dela Trianon.

S'au și găsit între americani unii, cari s'au pupat cu ungurii și le-au zis:

— Cu adevărat, voi sunteți vrednici să aveți o țară mai mare. Păcat că v'au rupt la Trianon.

Iar contele Apponyi s'a sufuleat și le-a ținut la americani o vorbire cum nu s'a pomenit mai vicleană și mai mincinoasă.

— Toate apele Carpaților curg spre țara noastră, spunea contele —, deci a noastre se cade să fie cu izvoare cu tot. Pacea dela Trianon a fost rea, pentru că ea n'a mulțămîit și pe învinși și pe învingători. (Adică dumnealui, groful, ar fi dorit ca la Trianon Românii și Slovacia să rămână tot robi la unguri, ca și mai înainte! Atunci pacea ar fi fost foarte bună...!)

Și alte bazaconii a mai înșirat în cuvân-

acel lemn, lemnul răsărit din sămânța dată de serafimul dela raiu.

Dar Solomon visând ca să nu tae nici din lungime nici din grosime, după ce maștri l-au lustruit și cioplit nefiind potrivit la clădire, l-au pus laviță în fața bisericii și acolo a stat mai multă vreme.

Ieșind odată prorocița Ana din biserică a fost auzită de mai mari bisericii că pe când trece pe lângă lemn zice:

— „Bucurate lemn pe care se va restigni împăratul lumii”.

Și unul dintre farisei a zis:

— Luați lemnul acesta și-l aruncați în marea moartă. Și aruncând lemnul, plutea deasupra apei nebăgat în seamă de nimeni, până când a venit timpul răstignirii lui Hristos.

Venind timpul răstignirii lui Hristos, jidovii cari erau ocupați cu judecata lui nu s'au îngrijit de cruce și fiind seara când au isprăvit, erau foarte năcăjiți că n'au cruce gata. Unul dintre ei mai bătrân le-a zis, să nu fie întristați căci el a văzut plutind pe apa mării moarte o cruce cioplită și lustruită gata. Ducându-se după cruce au văzut, că crucea plutea la mijlocul mării și mare le-a fost mirarea când au văzut, că la cel mai mic semn ce l-au făcut ei cu mâna, crucea s'a apropiat de țărm și luându-o au dus-o la Isus.

Lemnul fiind plin de apă era foarte greu și Isus ducându-l a căzut cu el de mai multe ori, până când lui Simon i-s'a făcut milă de Isus și a luat și a dus el crucea.

După ce au ajuns pe Golgota la locul pentru răstignire, făcând groapă pentru împiantarea crucii au văzut că crucea nu se potrivește. Au făcut a doua și nici acolo nu s'a potrivit. Dar unul dintre jidovi văzând o crepătură a zis ca să-o pună acolo, și punându-o au văzut că se potrivește foarte bine. Și acolo pe ea l-au răstignit pe Domnul nostru Isus Hristos împreună cu doi tâlhari, unul de-a stânga și altul de-a dreapta.

Locul unde au împiantat crucea a fost locul unde crescuse iar când au bătut piroanele în mâinile și picioarele lui Hristos sângele care a curs s'a prelinș pe cruce în crepătura din pământ și Isus a zis: spăla-va sângele meu capul lui Adam.

Această istorie am auzit-o dela tatăl meu Nicolae Nistor, în 1877, fiind eu atunci copil de 12 ani

Valer Nistor,
cantor unit în Mihaleni.

Tălharul din dreapta.

În marginea de răsărit a desertului Arabiei, unde pustiu începe a fi mai puțin, se află o casă singuratică. În noaptea care coboară fără veste, un colț de lună o învelește în lumină palidă, galbui.

În fața casei o tânără femeie stă răzimată de un arbore și, cu mâna pusă streșină la ochi, privește cercetător în depărtări.

— Târziu mai vin! — șoptește femeia.

În clipa următoare, în zare se ivesc două puncte albe, cari se pierd și iar se arată printre ridicăturile de nisip, mărindu-se într'una.

— În sfârșit! zise tânăra femeie intrând în casă.

Nu peste mult, doi bărbați cu fața arsă de soare intră în curtea înconjurată de câțiva arbori. Femeia le țese în cale.

— Mult timp ați întârziat.

— Și cu toate acestea nu aducem nimica!

— zise cel cu fața mai aspră.

— Sunt flămând și obosit, adaugă celălalt.

— Cîna este gata de mult! le răspunse femeia.

Se așezară la cină. După cină, nevasta îngrijorată zise:

— Dragi Dizmas, să nu te superi dacă-ți spun ceva.

— Ce?

— Am găzduit peste noapte trei drumeti. Un bărbat, o femeie tânără și un copilăș de țată. Ei sunt istoviți de drum și nu m'am îndurat să-i resping dela casa noastră.

— Ha! zise Dizmas. Nu suntem noi destul de săraci, îmi mai aduci pe cap și străini?

— O, Dizmas, de mâncare n'au voit să primească fiindcă aveau și ei. Iar în staul, unde i-au așezat, nu vor face nici o stricăciune. Un braț de sîn i-am dat azimului, pentru care au voit să plătească, cu însă n'am luat nici un ban, deoarece s'ar săraci, — și apoi copilășul acela mi-a zăbit atât de dragălag.

tarea sa și rețelul Conte, vrând să-i bage în mână pe gazetarii americani. Aceștia au fost însă atât de cumiști, încât nu și-au prea arătat pe față simțirile, ci au tăcut tăcerea înțeleptului.

De astfel de dorinți fierb azi ungerii lui Apponyi. Însă lumea nu le prea ia în seamă sfârșăielile și nu se turbură de visurile ungeriști. La orice întâmplare însă e bine să știm ce plăcinte coace Apponyi în tigaia lui și să fim gata, în orice timp, a ne mai rezezi odată dorobanții peste Tisa, să le băgăm mințile la cap la d'alde Apponyi, ca să știe, că până-i lumea lume, Ardealul nu va mai fi al Ungariei! Pot să se mai nască o mie de lorzi Rothermere, de-ar roade și cătran, nu numai mere, domnul *Roademere!*

Soarta unui învățat european în țara Tibetului.

Tibetul este o țară ferită de lume în mijlocul Asiei. Ea este încă prea puțin cercetată și cunoscută. Dintre europeni puțini se încumetă să treacă munții cei înalți ai Himalaiei, ca să cunoască câmpiile cele foarte înalte ale Tibetului. Din această pricină locuitorii Tibetului sunt încă aproape sălbateci și urâsc grozav pe străini. Marele lor preot, zis Dalai Lama, este singurul stăpân al ținuturilor tibetane și el însuși ferește pe supușii săi de europeni, vrând astfel să-i poată păstra „nesticăți“ de obiceiurile europenești, adică în întunec, pentru a-i stăpâni mai deplin.

Tochmai fiindcă este așa de necunoscut și de întunecat țara Tibetului, învățații europeni s'au silit încă din timpurile celea mai vechi să pătrundă peste Himalaia și să studieze stările de acolo. Mulți au încercat, dar foarte puțini au și putut răzbi. Iar dintre cei cari au răzbit în Tibet, puțini s'au mai re'tors. Semințiile tibetane i-au ucis și i-au prăpădit fără milă și cruțare.

Așa a pățit de curând un învățat neamț cu numele *Filchner*, care a plecat în Tibet însoțit de-o ceată întreagă de ajutoare, ca să studieze geografia acelei țări. (Ce ape, ce munți,

ce așezări are Tibetul). Acest *Filchner* a mai fost în Tibet de vre-o câteva ori și totdeauna a putut scăpa de acolo numai cu mari primejdii. Acum însă i-s'a infundat. Tibetanii, îndemnați chiar de Dalai Lama, l-au ucis dimpreună cu toți oamenii săi. Neamurile sălbatice, ori aproape sălbatice, s'au temut să nu le fure tainele, zicând:

— De-o scăpa asta dela noi, vor mai veni și alții pe urmele lui! Și ne robesc țara. Deci mai bine să piară...!

Aceeaș soartă au avut-o în luna Martie din acest an și nește englezi, trimiși chiar de statul lor, să ducă mașini electrice în orașul Lassa. Tibetanii i-au ucis și pe aceia fără milă, măcar Anglia are dincoace de Himalaia întinderi fără margini în India și câtănime cât frunză și iarbă. Însă înzădar. Tibetanii când e vorba să-și apere tainele țării lor, nu se înspăimântă nici de cumplita putere a statului englez. În Tibet europenii nu se pot cuibării cu nici un preț, nici chiar englezii!

DE PRIN SATE.

Sfințirea bisericii din Feldioara județul Cluj.

Duminecă în 4 August s'a făcut, în mijloc de mărețe serbări, sfințirea bisericii române unite din comuna Feldioara, județul Cluj. Sfințirea a sfârșit-o Prea Sfinția Sa *episcopul Dr. Iuliu Hossu al Gherlii*, încunjurat de numeroși preoți, urmându-se programul foarte frumos, publicat în nr. 35 al gazetei noastre.

Comuna Feldioara n'are decât vre-o 80 de familii românești, cari însă prin hărnicia și dragostea lor de cele sfinte, au înălțat o biserică atât de frumoasă și de împodobită, cum nu este alta prin împrejurimi.

În ziua sfințirii atâția credincioși se adunaseră în jurul aceluia măreț Sion din toate comunele ținutului, încât necum să-i poată cuprinde biserica, dar și ograda bisericii și ulițele din jur au fost prea strâmte!

După săvârșirea celor rânduite de tipic

în cuprinsul sfântului lăcaș, Preasfințitul ierarh a ieșit cu întreg sbonul de preoți în curte, pentru a rosti afară, în auzul tuturor, predica ocazională. Bunul părinte a rostit o cuvântare atât de înălțătoare și de plină de simțiri, încât întreg poporul a lăcrimat. A lăudat bravul popor al Feldioarei și pe Păr. protopop *Cupșa*, parohul local, pe care, pentru vrednicile sale alese, l-a și ridicat la rangul de asesor consistorial al eparhiei.

D-l Hodor, prefectul județului Cluj, care era de față, a citit apoi scrisoarea Ministerului Cultelor, prin care Părintele *Cupșa* a fost propus să capete medalia „Răsplata muncii pentru biserică“ cl. I și 12 poporeni fruntași, Răsplata muncii pentru biserică cl. II.

După slujbele bisericești s'a dat o masă mare în casele d-lui preot-protopop *Cupșa*, unde s'au ridicat cuvântări pentru Părintele creștinătății dela Roma, pentru M. S. Regele Mihai, pentru Ministerul Cultelor, pentru Preasfințitul Iuliu, pentru popor și pentru vrednicul paroh al comunei.

Seara a fost o petrecere frumoasă pentru tineret.

Vaporul „Impăratul Traian“ a fost totuș mântuit. Scriam mai dăunăzi, că frumosul nostru vapor de călători din Marea Neagră, se infundase atât de tare în stâncile dela Tatlageac din apropiere de Constanța, încât nu mai era nici o nădejde să poată fi mântuit. Se și vorbea că va fi bătut în licație, iar coșul îi va fi aruncat în aer cu dinamită. În ziua de 1 Septembrie însă, o furtună pe mare a făcut ceeace n'au fost în stare să facă oamenii cu toate meșteșugurile lor. Nește valuri priincioase au izbutit atât de tare în coastele vaporului, încât l-au ridicat de pe stâncile unde se infundase și l-au pornit spre larg. Marinarii cari erau în preajmă l-au legat atunci de un alt vapor și l-au pornit spre Constanța. Falnicul vapor a fost astfel mântuit, după o prinsoare de 7 luni, căci „Impăratul Traian“ zăce între stâncile dela Tatlageac din ziua de 8 Februarie 1927. El va căpăta la Constanța o reparație mai mică, apoi va fi dus pentru reparația deplină în Franța.

— S'au culcat?

— Mai înainte le auzii șoaptele.

— Să-i vedem.

Dizmas se ridică, iar prietenul îi făcu semn cu înțeles. Vizitară pe călători, schimbă și câteva vorbe, ieșiră apoi din nou în curte.

— Așa-i că-i drăguț copilul? — zise femeea cu încredere.

— Drăguț, bombăni tâlharul. Ca acesta a fost și al nostru.

— El însă n'a avut părul bălai.

Dupăce se văzură iarăș singuri tânăra călătoare zise:

— Iosife, n'ai băgat de seamă cât se uita de urât unul din bărbați?

— De ce te neliniștești, Marié?

— Nu pentru noi, ci pentru copil...

— Tatăl lui —, se va îngriji de noi! răspunse cu blândeță lemnarul din Nazaret.

— Ne va ocroti! șopti Maria mai liniștită, plecându-se cu grije spre copilașul care era culcat în brațele ei.

Iar ochisorii albaștri cari priveau zămbitori spre dânsa, par'că ziceau:

— Nu vă temeți. Eu sunt cu voi.

*

Intunericul nopții cuprinse pustiul și casa.

Culcați sub arborele din fața casei, cei doi bărbați povesteau împreună.

— Ascultă Dizmas, — zise cel cu fața mai aspră — și așa azi, n'am adus nici o pradă. Poate ne-or despăgubi călătorii aceștia.

— Ce vrei să zici?

— Zic, că în noaptea asta să le punem căpet... și...

— Nu se poate!

— De ce nu se poate? Ți-e frică?

— Nu mă supăra prietene. Ști bine că nu mi-e frică, când e vorba de-o pradă bogată o viață-două, pentru mine sunt un fleac.

— Așa dar. Eu am simțit la dânsii bani.

Cine pornește pe un drum așa atât de lung, nu pleacă cu traista goală.

— Nebunule, n'ai auzit că-i un tâmplar sărac, care fuge din Iudea, de teama lui Irod? Dacă ar avea bani, ne-ar fi imbiat pentru găzduire.

— Au voit să dee pentru nutreț.

— Pentru ogrinții aceia?

— Se vede că nu cunoști oamenii, Dizmas. Tochmai pentruca să nu-și tradeze banii, călătoresc în felul acesta.

— În zadar îmi vorbești. Nu se vede c'ar fi având un dinar măcar.

— Eu însă zic, că, deși n'au mulți totuși cât de cât vom găsi la dânsii. Și ne-or prinde bine.

— Ține-ți gura! Pentru câțiva dinari nu voiu omori trei oameni. Fui! mai ales pe un copilaș sugător. Fui! N'am omorât nici când copii și nici nu voiu omori.

— Dizmas, ești un laș!

— Să nu mai spui acest cuvânt, că de-o mai faci, acest cuțit, care a fost udat în sângele

cinstit al arabilor și punilor, va fi murdărit de pângele tău spurcat.

— Las-o mai încet cu amenințarea. Nu te'nfură. De ce ne-am certa pentru o pradă atât de proastă?

— Așa dar să nu mai cărăi nici un cuvânt. Drumeții sunt oaspeții mei și deși nu sunt decât un bandit, am atâta omenie, ca să-mi cinstesc oaspeții.

— Bine, voiu tăcea. Măine te vei căi de măriniția ta.

— Asta mă privește. Mergi la culcare.

Nemernicul tâlhar, bombănind, se'ndreptă spre așternut. Dizmas mai vorbi câțva timp cu nevasta, apoi se culcă și ei.

*

Nu se revărsase de ziuă și Dizmas se trezi din somn. Indată îi veniră în minte drumeții și tovarășul său. Locul unde dormea acesta, era gol. Numai decât presupuse ticăloșia. Se grăbi spre grajd.

Iși văzu tovarășul stând în ușa staulului, cu un cuțit în mână și privind cercetător în întunericul poieiții. Apoi, descoperind locul unde se odihneau călătorii, cu pași de tigră se îndreptă spre dânsii.

În clipa din urmă Dizmas ajunse pe uci-gas; îi smuci din mână cuțitul pe care tâlharul îl ținea ridicat deasupra inimei lui Iosif, și, prinzându-l de gât, fără să scoată o vorbă, îl împinse afară din grajd.

Drumeții dormeau liniștiți.

Știrile Săptămânii.

Rugăminte dela foaie.

— O vorbă către cetitorii gazetei noastre. —

Frați cu dreptate,

Am ajuns cu ajutorul lui Dumnezeu pragul toamnei, când tot omul are belșug la casa sa. Nește grăușor, nește legume, nește poame a dat Cel de sus pretutindeni. Și unde sunt roade la cămară pică și bănișori.

Nu uitați deci, rugămu-vă, că are și foaia o mulțime de necazuri și de greutăți, pe cari trebuie să le împlinescă. Ne cer bani tipografii și ne cer fabricile de hârtie. Iar dintre bănișorii noștri, sume foarte mari zac afară, pe la restanțieri. Unii, destul de numeroși, n'au plătit foaia nici pe anii trecuți, necum pe cel în curgere.

Rugând rugăm pe toți cei cu restanțe la gazetă, să nu mai întârzie de loc cu plata foii, ca să nu fim siliți a ne mai cheltui banii și vremea cu provocări la nume, sau, ceea ce n'am dori nicidecât, cu pări la advocați. Noi am muncit cu cinste și cu omenie, deci se cade să primim și noi ce este al nostru. Cine cetește și nu plătește, este mai rău ca furul ce jefuiește. De fur te ferești, dar de omul neplatnic nu te poți feri.

Socotiți cu dreptate această rugăminte a noastră și nu ne lăsați în baltă, acum, când avem și noi celea mai multe greutăți!

Scriitorii gazetei.

Dela redacție. Știind că în timpul verii cetitorii noștri de prin sate n'au prea mult răgaz de citit, am tipărit gazeta până acum numai în 6 fețe. De-aici înainte însă vom tipări-o iarăș în câte 8 fețe, după obicei. Și ne vom sili să-o facem tot mai bogată și mai interesantă. Rugăm deci pe cetitorii cari sunt în restanță cu plata abonamentului, să ne trimită cât mai neîntârziat banii cu cari ne sunt datori, ca să nu ne poticnim din prietina marilor greutăți pe cari le are o foaie. Și să arete gazeta și altora, ca să se aboneze și dânsii. Cu cât vom avea mai mulți cetitori, cu atât va fi și gazeta mai bună și mai frumoasă.

Ajuns în curte, Dizmas își trânti tovarășul la pământ și se sui cu genunchii pe pieptul lui.

— Trădătorule ticălos! șopti. Acesta-i cuvântul tău de prietin? Și furios lovia în capul hoțului care se nădușia.

— Lasă-mă! găngăvi acesta.

— Nu te las, până când nu-mi juri ascultare.

— Ce ascultare? Nu sunt tocmai ca și tine de netrebnic?

— Juri s'au nu?!

— Jur! zise nefericitul, cu fața vânăta ca pruna.

— Aș! Acum poți să te culci ticălosule! răspuse Dizmas, lovindu-l cu piciorul. Ca pe-deapsă însă, din prada viitoare nu vei primi decât a treia parte.

Pe Golgota, cei doi tâlhari se chinuesc legați pe cruce. Intre dânsii, la pământ, zace a treia cruce. Tocmai acum îl răstignesc acolo pe Domnul.

Loviturile de ciocan pocnesc îndesat; printre pocnituri se aud gemete înăbușite și răsete batjocoritoare. Cei mai mulți privesc cu liniște corpul plin de vânăta și sânge, care se zbate sub loviturile de ciocan.

La începutul torturii, cei doi tâlhari, deopotrivă voioși piveau acea groaznică chinuire.

De-odată, cel din stânga zise:

— Ascultă tovarășe, nu acesta a fost odată găzduit noi, împreună cu părintii lui?

Intâlnire colegială. Rog pe toți foștii colegi, cari și-au luat bacalaureatul în anul 1917 la liceul din Blaj, precum și acei colegi cari au făcut studiile liceale cu noi (clasa dlui profesor Ioan Fodor) și cari au intrat la armată în anii anteriori, să participe la întrunirea colegială de 2 Oct. crt. Rog ca fiecare să își comunice de grabă adresa.

Dr. inginer Romul Radeș, Blaj.

L-a ars casa pe când își îngropa soția. Negustorul Vasile Georgescu din orașul Buzău a avut durerea să-și piardă soția. După prohod o petrecea cu mare jale spre groapă, în ziua de 1 Sept. În timpul acesta în ograda negustorului s'a aprins un car de paie, care aștepta să fie descărcat. Vecinii rămași acasă au sărit să stingă focul, dar n'au reușit. Bietul soț, fiind la cimitir, nu știa nimic ce se întâmplă la el acasă. Când s'a întors dela groapă și-a aflat casa scrum, cu tot ce avea în curte!

Prăpăd de plute pe Tisa. Ploiele celea mari dela sfârșitul lui August din Maramureș, au umflat peste măsură și râul Tisa, care atinge orașul nostru Sighet dela granița de miază noapte. În zilele de 30 și 31 August apele Tisei s'au revărsat peste întreg șesul dela Slatina și au adus o mare mulțime de plute fără conducători, pe cari șivoaiele le-au zăgăzuit la podul dela Slatina. Podul a fost în mare primejdie și a suferit stricăciuni însemnate. Locuitorii din Sighet priviau cu groază cum aduceau apele case, grajduri, porci și vite, peste cari se învălmășeau plutele stricate.

Școală de înaltă plugărie. Este la Oluj *Academia de agricultură*, unde se primesc tineri cu bacalaureat (8 clase de liceu isprăvite și examen de matură sau bacalaureat, cum i-se zice azi). În această școală înscrierile se fac până la 10 Octomvrie. Tinerii cari vreau să primească

burse, trebuie să facă un examen din matematici, științele naturale și fizico-chimice. Examenul se ține în ziua de 17 Octomvrie. Cei ce isprăvesc școala cu bine, capătă diplomă de ingineri-agronomi și ajung la pită foarte bună.

Boala copiilor în județul Zărnava-mică. Groaznica boală paralizia infantilă, s'a furișat și în județul nostru. S'a bolnăvit de această boală copilul de un an și jumătate al săteanului *Nicolae Aldea din Păucea*. Micul bolnav a fost dus numai decât la spitalul județean din Sănmărtin, după ce s'au luat toate măsurile ca boala să nu se mai întindă. Bietul copilăș a murit însă cu toată grija, în chinuri groaznice.

Nenorocirea dela Pipera. Joi în 1 August, pe câmpul de sbor dela Pipera, lângă București, s'a întâmplat o groaznică nenorocire. Plutonierul aviator *Mărgărit* s'a urcat în aer cu o mașină „Potez”, având cu sine pe inginerul *Mărza* (frate cu avocatul *Mărza* din Alba Iulia). Aeroplanul s'a ridicat însă abia 100 metri dela pământ și a căzut îndată cu cea mai mare iuteală. Soldații cari se aflau pe câmpul de sbor, au alergat numai decât la locul nenorocirii. Plutonierul *Mărgărit* zăcea mort între sfărâmurile mașinei iar inginerul *Mărza* foarte greu rănit. Dus cu grabă la spital, peste puțină vreme a murit și inginerul *Mărza*! Bietul inginer a fost un om foarte de seamă și se însurase abia înainte cu 6 luni.

Omor pentru niște prune. Intr'o comună din Banat, două surori s'au luat la ceartă pentru niște prune, pe cari nu le puteau împărți. Luându-se de cap, *Olga Taborschi* a sugrumat pe sora ei *Maria Cermack*. Precum se vede amândouă erau măritate și s'au certat pentru roada prunelor dintr'o grădină părintească.

— Se poate, răspuse cel din dreapta.
— Acesta încă-i nazarinean.
— Atunci poate c'a fost dânsul.
— Vezi, atunci îl puteam scuti de acest sfârșit glorios.

— Da, dacă nu-ți înăbușeam în gât trădarea.

— Ce zici, n'ar fi fost mai bine pentru el?

— Asta-i treaba lui. Eu am auzit despre dânsul, cumcă a făcut mult bine.

— Ba bine că nu! batjocoria cel din stânga.

Zicea despre sine, că este Fiul lui Dumnezeu.

— Se poate.

— Ce se poate?

— Că tocmai el este.

— Dizmas, tu ești tot nebunul de acum treizeci de ani. Privește, îl ridică între noi. A ajuns în frumoasă tovarășie!

Intr'adevăr, pe Isus îl ridicară între cei doi tâlhari. Când lăsară crucea să intre în groapă, sfântul trup se zgudui și ranele se despicară mai adânc. De pe buzele vinete se auzi un oftat profund, pe care îl înăbușară strigătele de bucurie ale mulțimei:

— Iată că deja atârână! Priviți pe împăratul Iidovilor, pe tronul lui de glorie! Tu care spargi biserica lui Dumnezeu și în trei zile o zidești, pogoară-te de pe cruce!

Și își plecau genunchii înaintea lui, își scoteau limbile, unii se întreceau chiar să-l scuipe în față, strigând:

— Bucură-te împăratul Iidovilor!

Asemenea și arhierul batjocorindu-l, zicea
— Iată, pe alții a mântuit, iar pe sine nu se poate mântui. Dacă este împăratul lui Izrail și Fiul lui Dumnezeu, să se pogoare de pe cruce, ca să vedem și să credem într'insul.

Și mulțimea, răsând, repeta vorbele arhierului.

Iar tâlharul din stânga, privindu-l cu batjocură, între chinuri, zicea printre dinți:

— Dacă ești Fiul lui Dumnezeu scapă-te pe tine și pe noi!

Tălharul din dreapta se supără.

— Dobitocule, nu te temi de mânia lui Dumnezeu, căci în aceeaș osândă ești. Și noi pe dreptul suntem osândiți, căci cele vrednice de faptele noastre luăm; dar acesta nici un rău nu a făcut.

Domnul își întoarse privirea spre tâlharul din dreapta. Dizmas ceru putere și îndurare, și sufletul lui se umplu de lumină.

Inima îi bătea tare, s'a cutremurat din tot trupul, iar pe fața lui se vedea părerea de rău pentru păcate și cu voce tremurătoare zise:

— Pomeneste-mă Doamne, când vei veni întru împărăția ta!

Și i-a zis Isus lui, cu blândețe:

— Amin zic ție, astăzi vei fi cu mine în rai!

Dizmas își plecă capul și ochii i-se umplură de lacrimi.

Cu inima curată și împăcată, suferi mai departe, împreună cu Răscumpărătorul său.

Parastas. Duminecă, în 17 Septembrie a. c. după Sf. Liturghie, se va ridica în biserica parohială parastas în amintirea neuitaților mei Rosa și Petru Solomon și Gavril Precup. Văd. Virginia Precup.

Mare furtună pe Marea Neagră. Duminecă în 4 Sept. asupra Mării Negre s'a desfășurat o groaznică furtună. În portul dela Constanța mai multe vapoare au suferit stricăciuni însemnate. În cursul aceleiaș zile, posturile de telegrafie fără fir au primit numeroase cereri de ajutor din largul mării, dela vapoare primejduite de furtună. Nu s'a încumetat însă nime să alerge în ajutorul celor ce așteptau ajutor.

O judecatorie scoasă în drum cu poliția. S'a întâmplat și această minune, dar nu la noi, ci în Sârbia. Judecătoria din orașul Varajdin nu are o casă a ei, adecă a statului sârbesc, ci până mai zilele trecute era adăpostită în casele unui proprietar. Stăpânul casei nu era însă mulțumit cu chiria pe care o plătea judecătoria și a cerut urcarea tapșei. Judecătorii n'au vrut să plătească mai mult și atunci proprietarul a dat judecătoria în judecată...! Și, minune mare, proprietarul a câștigat această pără. El s'a înfățișat atunci cu sentința la poliție și a cerut ajutor să-și poată libera casa de chiriașul nepriștor. Poliția i-a dat oameni și judecătoria din Varajdin a fost pusă în uliță, ca oricare datornic încăpăținat!

Adunarea despărțământului Blaj al „Astrei”. Adunarea generală a despărțământului Blaj al »Asociațiunii«, care se amânase mai în vară pentru alegeri, se va ținea în ziua de 18 Septembrie, tot în comuna Roșia de Secaș, cu programul publicat pe noi, la vremea sa.

Cu o prăvălie jidovească mai puțin în Blaj. În ziua de 6 Septembrie o comisie a Tribunalului din Dumbrăveni a închis vestita prăvălie Sinberger din piața Blajului care a trăit zeci de ani pe spatele țăranilor români din jur. Firma Sinberger a ajuns în faliment (bancrot) pentru că nu și mai putuse plăti creditorii. Cu închiderea acestei prăvălii în însăși piața Blajului nu mai este nici o prăvălie jidovească!

Primiri la școala de învățători și învățătoare din Blaj. În ziua de 5 Sept. s'au ținut examenele de primire la Școala Normală de băieți și fete din Blaj. Băieți s'au înfățișat la examen 42 și au reușit 34; fete 57 și au reușit 47. Toți cei reușiți au fost înscriși în cursul I, sau clasa V-a

Neirebucul lui pietin mai bălba un timp vorbe de batjocură, apoi chimurile morții îi tăiară pofta de hulă.

Iar Domnul plecându-și capul și-a dat sufletul. Dizmas se cutremura pe cruce în luptă cu moartea, apoi mai încercă odată, cu cele din urmă puteri, să rupă ștreangurile cu care era legat.

Atunci, când soldații îi zdrobiră fierele, un suspin îi mai ieși din piept și sufletul lui se porni pe urmele Mântuitorului său.

Trad. de Victor Horvat,
abs. de teologie.

normală. Cu totul, băieți și fete: 81, cari vor învăța în clase deschilinite. Școala începe în ziua de 26 Septembrie.

Nenorocire la strâns de fân. Săteanul Gheorghe Goța de 55 de ani din comuna Gorja (Banat), aflându-se la strâns de fân și-a făcut un focșor, să-și încălzească mâncarea. Din negrijă s'a aprins un porculete de fân de alături de foc. Țăranul umblând să stingă focul, i-au luat foc hainele. Și nefiind nimeni prin apropiere țăranul a ars și el cu fân cu tot.

A murit împuns de bou. Un sătean din comuna Topliceni (Râmnicu Sărat) vrând să injuge un bou la car, a fost lovit de acesta cu cornul în foale. Nenorocitul sătean a murit încă în aceeași zi.

Cunoștințe folositoare.

Pomii roditori.

— Nucul. —

Este un pom foarte cunoscut. Aproape nu este grădină, în care să nu fie și câte un nuc. Prin Oltenia sunt păduri de nuci foarte întinse.

În Franța, Spania, Italia, și în alte țări ale Europei încă se găsesc nuci mulți.

Frunzele sunt mari, în formă de peană, iar florile sunt mățoșoare lungi, cari seamănă cu omizile mari.

Fructele sunt *nucile*, învălitate într-o coajă carnoasă. Când nucile sunt coapte, aceasta coajă se desghioacă și rămâne sâmburele tare, în care se găsește miezul încrețit, în forma creierilor din capul omului.

Nucul crește în ori ce fel de pământ. Îi plac însă mai mult pământurile ușoare și puțin vâroase.

Crește bine pe coaste și pe dealuri, dar să fie adăpostit de vânturile reci. Crește și la șes. Frigul prea mare îi strică. Adeseori crengile tinere degeră și se uscă.

Nucul se înmulțește prin semință. Nucile se seamănă în Octombrie, la adâncimea de 5—6 cm. și la o depărtare de o jumătate de metru una de alta.

Puietii se grigesc ca și puietii oricărui pom. Când puietii sunt de 4—5 ani, se pot sădi. Scoaterea puietilor din pământ trebuie să se facă cu multă băgare de seamă, să nu se vatame rădăcina principală, care crește lungă și adânc în pământ.

Nucul cere puțină îngrijire. Se și uice, că cu cât îl îngrijești mai puțin, cu atât se face mai frumos. După ce și-a format coroana nu-i mai trebuie alt îngrijire decât să se curățe din când în când de crengile uscate.

Nucul se poate și altoi. Prin altoire se capătă mai multe soiuri de nuci mari și frumoase. Altoirea se face ori prin alipire, ori în mugure. Se altoiesc puietii când sunt de doi ani.

Dela nuc se întrebuințează nu numai nucile, cari se mănâncă și din cari se storce un ulei foarte bun, ci și lemnul din care se fac fel și fel de mobile scumpe. Lemnul din patul puștilor încă e făcut din nuc.

Frunzele se întrebuințează ca leac. Din frunzele de nuc, culese când încep nucile a se a se coji, se face un ceal foarte bun pentru copiii scrofuloși. Fieritura cu frunze de nuc e bună și în contra bubelor și a rănilor, pe cari le tămăduște de bună seamă.

Băile cu frunze și coajă de nuc sunt bune pentru copiii slăbănogi.

Mugurii încă se întrebuințează ca leac. Și anume un pumn de muguri se fierbe bine în unsoare proaspătă de porc, sau în vaselină. Se capata o pomadă bună în contra mătrefei capului.

Cu frunze și coajă de nuc, femeile colorează țesăturile.

Nucul e des amintit și în cântecele populare:

Peste Olt, peste Oltet,
Mi-a răsărit *nuculeț*.
Nucu 'nalt și frunza rară
Cântă cucii se omoară.
Și-n poalele *nucului*,
Cântă mama cucului.
Pe din jos de rămurele,
Cântă două turturele,

(Rev. Ion Creangă VI. 6)

După celea mai nouă socoteli, la noi în țară sunt cam un milion și jumătate de nuci. Se culeg în fiecare an aproape 2500 vagoane nuci. Din acestea, se pot vinde peste graniță 1300 vagoane, iar restul rămâne pentru trebuința din țară.

Cel mai bun cumpărător al nucilor noastre e America și anume Statele Unite.

Din vinderea nucilor se pot câștiga bani foarte frumoși. Chiar pentru aceea, acest pom trebuie să se planteze pe o întindere și mai mare ca până acum. Pe lângă șoseua ce aduce dela Cluj la Reghin, sunt nuci plantați pe întindere de zeci de kilometri și aduc roadă îmbelșugată. Pe marginea tablelor de pământ și a viilor încă se pot planta nuci. În chipul acesta nu numai se deschide un nou izvor de câștig, ci se nfrumusețează și țara.

Ion Popu-Câmpeanu.

FEL DE FEL.

Semințe și unelte pentru țărani. Uniunea camerelor de agricultură vrea să vină în ajutorul micilor agricultori, cu semințe și unelte agricole. Spre scopul acesta, a hotărât, ca vreme de mai mulți ani, în fiecare an să trimită în toate județele din țară, mai multe trioare, cari să fie folosite de săteni pentru alegerea semințelor.

În aceeași vreme s'a pus la îndemână județelor și o cantitate de peste 100 vagoane de grâu de toamnă, ales, care se va împărți sătenilor ca grâu de semință.

Târguri și expoziții de animale. În toamna anului acestuia se vor ținea mai multe târguri și expoziții de animale. Astfel în județul Târnava mare, vestit pentru vitele de rasă „siemenhall”, se vor ținea două expoziții, una în 12 Septembrie la Sighișoara și alta în 14 Octombrie la Agaita.

În 10 Octombrie se va ținea mare expoziție de mânzi la Homorod.

În 11 Septembrie se va ținea o expoziție la Dumbrăveni în județul Târnava mică. Această expoziție va fi așezată între Medias și Sighișoara și se vor putea vedea renumiții porci de „Bazna”.

În 14 Septembrie se va ținea la Bistrița din județul Năsăud o expoziție de pasări. Se vor duce spre vedere mai ales vestitele galițe de rasa „Orpington” și „Transilvania”.

O cancelarie a tuturor țărilor pentru boalele animalelor. Încă în 25 Ianuarie 1924 s'a făcut la Paris o cancelarie a tuturor țărilor pentru boalele animalelor. Țara noastră încă are legături cu această cancelarie. Și înalta Regentă a și încredințat guvernului să-și implinească datorințele față de această cancelarie.

Slujba acestei cancelarii este:

De a face tot felul de cercetări cu privire la boalele lipicioase ale vitelor. De a arăta starea boalelor lipicioase ale vitelor din țările cari țin de această cancelarie, precum și de a sfătui pe toți cari au vite bolnave, cum pot să-și apere și să-și vindece vitele de boale.

Starea economică a țării. În luna August a fost mai mult secetă. Căldurile au fost mari. Ploi au căzut puține. Între 26 și 30 August, peste întreaga țară au căzut ploi mari cu furtuni puternice. În 26 August a căzut și grindină, care a stricat porumbul din județele Bălți, Soroca și Buzău.

Fiind ploi puține, ogoarele s'au făcut anevoie.

Starea porumbului în Vechiul Regat e mai slabă. În Oitenia și în părțile de apus ale Munteniei porumbul e mai bun. Asemenea e bun și în Dobrogea și în Basarabia. Numai în județele Arad, Cluj, Sălaj și Treiscaune, e ceva mai slab.

Imblătitul păioaselor s'a terminat peste tot locul. Fiind timpul uscat, acestea lucrări s'au putut isprăvi bine.

S'a cosit meiul și fânețele și s'a început culegerea tutunului și a fasolei.

Arăturile pentru însemnările de toamnă se fac anevoie. Mai multă arătură de toamnă s'a făcut în Transilvania, unde a și început semănatul grâului.

Muncile agricole se plătesc destul de bine. Mai scumpe sunt în Dobrogea, Bucovina și Transilvania.

Ziua cu brațele se plătește cu 60—80 lei pentru bărbați și 40—60 lei pentru femei. Ziua cu carul costă 200—300 lei. Pentru aratul unui hectar se plătește 500—700 lei.

Vitele sunt în stare bună. Boala de gură și de picioare nu mai este în măsură mai mare numai în județul Tulcea, iar antraxul băntuie în județul Bihor.

Cum umblă târgurile.

Târgul sau bălciiul din Bistrița.

1 Septembrie 1927.

Târgul de țară sau bălciiul din Bistrița a început în ziua de 25 August și a ținut până în 30 August. Încă o zi mai înainte de începerea târgului curgeau cete-cete de țărani, aducându-și vitele, ca luând bănișori pe ele, să mai curme din cele năcazuri și poveri de tot felul. Veneau plini de nădejdi frumoase, ca să se întoarcă cu ele sfărâmate...! Căci târgul, cel restit altă dată, dela Bistrița, a ieșit acum foarte rău.

Atâtea vite s'au adus la acest târg, câte nu s'au mai văzut de ani de zile. Nici nu le mai încăpea locul!

Dar să lăsăm să vorbească numerii: Au intrat în târg 13,204 vite cornute și cai peste 2 ani; 1542 vite și cai sub 2 ani; 299 porci și 283 oi și berbeci; cu totul 15,428 capete.

Năcăjiți și întristați, bieții vânzători au așteptat în zadar cumpărători sub arșița cumplită a soarelui în ziua dintâi, apoi s'au lăsat să fie ploași și ciuruși până la piele în zilele următoare, dar tot degeaba, căci norocul nu se mai

ivia...! Atunci s'au întors acasă cu ochii plânși, gândind la năcazurile cari îi așteaptă și cărora nu le vor putea face față.

Pușinii cumpărători cari s'au arătat, au fost aproape toți ovrei, însă aceștia au umblat mai mult după chilipiruri. Au cumpărat numai dela oamenii cari, de necaz, au fost siliți să-și prădeze vitutele cum au putut.

Văzând acest târg, ne-am întrebat: nu cred conducătorii Statului nostru, că ar trebui făcut ceva, ca țărani să-și poată vinde mai omeneste vitele lor? Că de nu s'or schimba stările de azi în mai bine, țărani nu vor mai crește vite! Nici nu se vor mai trudi cu ele, ca să le prădeze pe degeaba. Șatunci nu va fi bine nici de țărani și nici de țară! Că sunt grozave lipsele în cari trăesc astăzi bieții țărani. Au ajuns, săracii, să nu aibă un doi lei la casa lor! Și n'au de unde nădăjdui să facă bani decât din vite.

În puținele vânzări câte s'au făcut prețurile au fost următoarele:

Perechea de boi grași între 23—39 mii lei; vaci între 6—13 mii lei; caii 13 mii lei de cap; viței între 1—4 mii lei de bucată.

Correspondent.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	6	Lei	b. 50
1 liră sterlină	793	"	—
1 dolar	163	"	—
1 franc elvețian	31	"	50
1 liră italiană	9	"	20
1 franc belgian	24	"	—
1 coroană cehoslovacă se plătește	5	"	—
1 zlot polonez se plătește cu	20	"	—
1 dinar se plătește cu	3	"	20
1 leva	1	"	20
1 marcă aur se plătește	40	"	—
1 pengő unguresc	29	"	50

Poșta gazetei.

Correspondent, Bistrița. Mulțumiri pentru știrile trimise. Te rugăm să ne mai trimiți astfel de corespondențe, nu numai din Bistrița ci și despre întâmplările din ținut. Fratele Iuliu e în concediu la Tigmandru, până prin 8 Septembrie.

Lascu Ion, Ighișul român. — Poezia trimisă e destul de roușită și vom pătra-o până la un timp când se potrivește, de pildă în preajma lui 1 Noembrie, ziua morților. Mai trimite-ne!

Licavonius. — Corespondența cu titlul „Ce poate femeia” nu se poate publica, fiindcă n'ar putea să intereseze decât doar pe nenorocitul soț al acelei femei uitate de sine. Acel soț n'are prietini buni și cinstiți, cari să-l înștiințeze despre dureroasele isprăvi, pe cari spuneți că le face consoarta lui?

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

No. 1031/1927

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 847, 868—869, 1927 a judecătorei de ocol Blaj în favorul reclamantilor Lud. Cziter și Casa de păstrare repr. prin avocatul Dr. Lud. Enyedi. pentru incasarea creanței de 21203 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 15 Septembrie 1927 orele 8 a. m. la fața locului în comuna Blaj (sat) No. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: biliard, ceas, mese și scaune în valoare de 37900 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 26 August 1927.

NICULAF BACIU
portărel.

(365) 1—1

O branșă care până acum nu a fost în Blaj

Iosif Székely

măestru văpsitor, lustruitor de trăsuri și tapițier.
Se află în Blaj, strada Prințul Carol Nr. 52.
Prețuri moderate.

Rog Onoratul public de binevoitorul sprijin

(356) 1—7

No. 259/1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2511 1927 a judecătorei de ocol Blaj în favorul reclamantei Catharina Oltean Blaj repr. prin avocatul Dr. Aureliu Urzică, din Blaj pentru incasarea creanței de 6740 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Septembrie 1927 orele 3. p. m. la fața locului în com. Roșia de secăș la domiciliul urmăritorilor No. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobile de camera și mașina de cusut în valoare de 15000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 25 Aug. 1927.

INDESCIFRABIL

(362) 1—1

potărel.

No. 427/1927

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2012 1927 a judecătorei de ocol Blaj în favorul reclamantului Thomas Binder și fii Sibiu repr. prin avocatul Dr. Aureliu Urzică, din Blaj pentru incasarea creanței de 9000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 26 Septembrie 1927 orele 3. p. m. la fața locului în comuna Roșia de secăș la domic. urmărit. No. — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 3 scroafe și 1 căruță în valoare de — Lei.

În caz pe nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 25 August 1927.

INDESCIFRABIL

(361) 1—1

portărel.

No 300/927

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința publicului: cărciuma comunală a comunei Hoghilag se va esarenda prin licitație publica pe o durată de 3 (trei) ani, dela 15 Octombrie 1927 până la 15 Octombrie 1930.

Licitația va avea loc în cancelaria comunei Hoghilag în ziua de 15 Octombrie 1927 la ora 2 p. m.

Prețul de strigare este 4500 Lei, din care se va depune ca vadiu 10 %

Condițiunile mai detaliate stau la dispoziția reflectanților în orele oficioase la primărie Hoghilag, la 30 August 1927.

(363) 1—2

Primăria.

Se caută doi învățăcei, băieți isteți, absolvenți de 7 clase primare ori 2 liceale, pentru magazinul meu de Coloniale și mărunțișuri din BLAJ.

3—3 (336)

I. Nyerges.

Se caută ucenic.

Se primește un băiat de 13 ani trecuți și cu 4 clase primare, ca ucenic la d. Nicolae Baciu pantofar în Blaj.

(353) 3—3

RECLAMA

este sufletul comerțului

Cea mai mare eroare!

Ar fi din partea oricărui, care nu ar cerceta la Blaj magazinul

Ștefan Nyerges

unde se vând cu mari reduceri de prețuri: Jersey, ultimele noutăți de modele pentru Dni, Dne și copii, Ciorăpării, Ștofe de haine, șifoane pentru albituri fine, danteluri, ecrii brodării. Sada pentru costume naționale precum și toate firele de sârmă, arniciuri și altele.

Mare depozit de bumbăcărie.

Coloniale: Cafele, ciaturi, orezuri, sardele bomboane, licheruri, romuri și tot felul de ape minerale.

La dorință se trimit gratuit *prețcurenturi*.

(360) 2-3

Stupi de vânzare

La subsemnatul se găesc de vânzare 30-40 stupi bătrâni în conșnițe țărănești.

Spătac, p. Blaj.

(357) 2-3

Laurean P. Sărătean

învățător.

Casă de vânzare.

Casele din strada Regele Ferdinand Nr. 39 sunt de vânzare. Se pot vizita zilnic între orele 4-6. A se adresa la

Dr. ION BĂLTARIU

(359) 1-3

notar public, Aiud.

De vânzare

Se vând 50 jugăre pământ arător în hotarul comunei Bîia, județul Târnava mică. Acolo se află casă, grajd, șură, și alte clădiri economice. La dorință, moșia se vinde cu roade cu tot. Informațiuni la

Redacția gazetei.

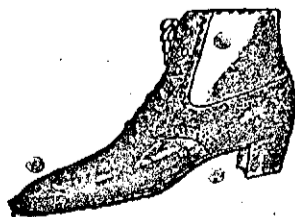
1-2 (364)

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Nicolae Baciu

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot feliul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot feliul de ghete simple din material tare.

(366) 1-2

A ieșit dela tipar

și se află de vânzare la Librăria Seminarului din Blaj, cea mai nouă carte:

POVESTIRI GLUMETE

Niță Zdrenghia la București, în America și aiurea

de

Alexandru Lupeanu-Melin

directorul gazetei „Unirea Poporului“

PREȚUL 15 LEI.

Cartea se poate comanda și dela gazeta noastră. Cu poștă cu tot 17 lei.

2-2 (5)

Aviz

Firma Hoza și Sălăgean, Blaj, Magazin de manufactură, caută DOI UCENICI, din familie bună.

„UNIREA POPORULUI“ este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

Bucuria tineretului!

A ieșit dela tipar și se află de vânzare la Librăria Seminarului din Blaj, o prea frumoasă culegere de strigături și cântece din popor, zisă:

De pe Secaș

Cântece și strigături românești de cari cântă fetele și feciorii, și strigă la joc, date la tipar

de

ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

profesor la școlile din Blaj.

Cartea cuprinde: 160 de cântece și strigături, dintre acelea cari n'au fost tipărite niciodată, apoi câteva foarte frumoase cântece bătrânești, ca povestea lui Oprea Ardeleanu, și altele.

Prețul 8 lei, cu poștă cu tot 10 lei.

Cartea se cere dela Librăria Seminarului din Blaj

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură li curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii	10 lei	IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Transilvaniei	5 lei
” ” Copii în război	2 ”	” ” Ciupercile	5 ”
” ” Sămânța viitorului	3 ”	” ” Bacteriile folositoare	5 ”
” ” Ce este de văzut în Blaj	4 ”	” ” Dușmanii omului	5 ”
” ” Blajul istoric	10 ”	” ” Pricinitorii boalelor	5 ”
” ” La Piatra Libertății	10 ”	SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului	2 ”
IULIU MAIOR: Adevărata fericire	6 ”	TOMA COCIȘ: Povești și legende	2 ”
” ” Darul lui Dumnezeu	6 ”	” ” Toderică dragul mării	1 ”
” ” Fiți desăvârșiți	5 ”	” ” Feciorașul Moșului	2 ”

Toate acestea cărți împreună costă numai **83** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **100** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de citit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ, județul Târnava mică.**